

KUHMO HUUHILONSUO N

Kuoppajäänneksen koekaivaus

Simo Vanhatalo 2004

KUHMO Huuhilonsuo N

Kuoppajäännöksen koekaivaus

MUSEOVIRASTO
Arkeologian osasto, koekaivausryhmä II
Simo Vanhatalo 2004

KAIVAUSKERTOMUS

Kohteen nimi:	Huuhilonsuo N	
Muinaisjäänöslaji:	kuoppajäänös (kolme ehjää, yksi tuhoutunut)	
Muinaisjäänösnumero:	1000 00 0303	
Inventointinumbero:	-	
Lääni:	Oulun lääni	
Kunta, kunnanumbero:	Kuhmo, 290	
Kylä, kylänumero:	Vieksi, 415	
Tila, rek.no:	Anttila, 20:7 (eteläiset kuopat)	Heikkilä, 19:3 (pohjoisin kuoppa)
Kiinteistötunnus:	290-415-0020-0007	290-415-0019-0003
Maanomistaja:	Jorma Kilponen	Juhani Heikkinen
Katuosoite:	Kellokorventie 1694	Niemenkyläntie 116
Postinumbero, -toimipaikka:	88900 Kuhmo	88730 Yli-Vieksi
Gt-kartta:	GT 11, 1:200 000 p. 2000	
Peruskartta:	4412 10 Huuhilonkylä	
Yhtenäiskoordinaatit:	P: 7135130 kaivetut (eteläisin 7135132, 3596823)	
	I: 3596829 (pohjoisin 7135303, 3596831)	
	Z: 170.0-171.50	
Peruskoordinaatit:	X: 7133987 kaivetut (eteläisin 7133989, 4451616)	
	Y: 4451622 (pohjoisin 7133988, 4451621)	
	Z: 170.0-171.50	
Paikannusmenetelmä:	GPS-satelliittipaikannin Garmin IIP, tarkkuus $\pm 5\text{ m}$	
Rahoittaja:	Museovirasto, koekaivausryhmä II	
Tutkimusaika:	24.-26.8.2004	
Tutkimustapa:	koekaivaus, koeojat	
Tutkimusala / kaivausala:	15 m ² / 6 m ²	
Kaivauksenjohtaja:	Simo Vanhatalo, HuK	
Piirtäjä:	Maria Tyynelä, HuK	
Tutkimusavustaja:	Simo Vuotilainen, BA	
Kaivajat:	-	
Kaivauslöydöt:	-	
Valokuvat:	F. 132675-686, kuvat 1-12, luettelo s. 5, s. 24-26	
Diat:	D. 54032-54033, 33 diakuva, luettelo s. 6-7	
Gt-karttaote:	GT 11, 1:200000, pain. 2000, s. 8	
Peruskarttaote:	PK 4412 10 Huuhilonkylä, 1:20000, pain. 1974+1999, s. 9	
Kartat:	vaaituskartta 1:50, A4, s. 10	
Tasokartat:	506.5-509.55/199-200 taso 3.5 ja 503-506.1/200-201 taso 3.5, 1:25, A4, s. 11	
	506.5-509.55/199-200 taso 3.7, 1:25, A4, s. 12	
	506.5-509.55/199-200 taso 4.5 ja 503-506.1/200-201 taso 4.5, 1:25, A4, s. 13	
	506.5-509.55/199-200 taso 9.0 ja 503-506.1/200-201 taso 5.5, 1:25, A4, s. 14	
	506.5-508.75/199-200 taso 9.5 ja 504-506.1/200-201 taso 6.5, 1:25, A4, s. 15	
	506.5-509.75/199-200 taso 10.0 ja 504-506.1/200-201 taso 7.5, 1:25, A4, s. 16	
	506.5-507.50/199-200 taso 12.0 ja 504-505.4/200-201 tasot 12/8.5, 1:25, A4, s. 17	
	506.5-507.50/199-200 taso 12.2, 1:25, A4, s. 18	
	506.5-507.50/199-200 taso 12.5 ja 504-505.4/200-201 taso 13.5, 1:25, A4, s. 19	
Profiilikartat:	profiili 503.5-509/200 idästä, 1:25, A4, s. 20	
	profiili 506.5/200-199 pohjoisesta ja 506.1/200-201 etelästä, 1:25, A4, s. 21	
C14-ajoitukset:	Hela-980: 2260±55 BP. Koeoja 504.60-504.69/200.05-200.10, z:170.38-170.44, syvyys 102 cm, alemmasta hiiltyneestä rakennelmasta. Kalibroitikaavio s. 22.	
	Hela981: 2325±45 BP. Koeoja 506.80/199.75, z: 170.24, syvyys 102 cm, hiiltyneestä rakennelmasta. Kalibroitikaavio s. 22.	
	Hela-969: 7215±70 BP. Koeoja 504.80/200.90, z: 171.07, syvyys 15 cm, palaneesta luusta, hiiltyneen rakennelman vierestä. Kalibroitikaavio s. 23.	
Liitteet:	-	
Aikaisemmat kaivaukset:	-	
inventoinnit:	-	
tarkastukset:	Helena Taskinen 12.6.2002 ja 15.9.2003	
muut tiedot:	Museoviraston kirje 220/304/2003 25.9.2003 ja 221/304/2003 25.9.2003	
löydöt:	-	
Lähistön muinaijäänökset:	Huuhilonsuo, pyyntikuoppa-alue (P:7134559, I:3596681, Z:165-168)	

TUTKIMUSPERUSTE

Kohde tutkittiin, koska kapealta särkkäalueelta kuoppajäännösten kohdalta oli tarkoitus ottaa hiekkaa. Särkän eteläpään jäänneistä kuopista oli tarkoitus tutkia kaksi, pohjoisimmat kuoppajäännökset olivat jo tuhoutuneet lähes kokonaan aikaisemmassa hiekanotossa. Koekaivausten avulla selvitettiin kuoppien rakenne ja niiden käyttötarkoitus.

KOHTEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Huuhilosuo N:n kolme kuoppajäännöstä sijaitsevat noin 32 km luoteeseen Kuhmon kirkosta, pelloksi raivatusen suoalueen keskellä olevan noin kaksi metriä korkean ja etelä-pohjois-suuntaisen hiekkasärkän eteläpäässä. Kohteen maasto on hyvin tasaista peltoa ja vain kapeat hiekkasärkät kohoavat hieman muuta maastoa korkeammalle. Ison Mustinjärven ja Huuhilonjärven välisen alavan alueen eteläosan suot on kuivattu ojittamalla ja maaperä on kivetöntä hienoa hiekkaa. Tutkimuskohteen kaksi kuoppajäännöstä sijaitsivat mäntyä kasvavan särkän eteläpäässä. Kuopat ovat muodoltaan hieman soikeita ja kooltaan noin 2.5 x 2 m. Keskiosan syvyys maanpinnasta on 0.4–0.6 m. Särkän pohjoispään maanomistaja oli jättänyt yhden kuopan tutkimuksia varten. Tämä kuoppa oli kooltaan, muodoltaan ja rakenteeltaan samanlainen kuin särkän eteläpään kuopat. Kaivausten aikana särkän keskiosassa oli soranotto käynnissä ja osa keskiosasta oli jo tasattu pelloksi. Tutkimusten jälkeen soranoton yhteydessä häviää särkän viimeisetkin osat.

KAIVAUSMENETELMÄT JA DOKUMENTOINTI

Särkän eteläpään tutkittavien kuoppien kohdalle, särkän itäreunaan, aivan soranottoalueen viereen määritettiin etelälounais-pohjoiskoillis-suuntainen peruslinja (suunta 23.5 goonia/21.2 astetta), joka leikkasi molempien kuoppien keskikohdat. Peruslinjalle mitattiin kaksi yhden metrin levyistä ja kolmen metrin pituista koeojaa. Eteläisen koeojan länsireuna ja pohjoisen koeojan itäreuna sijoituivat koordinaatiston päälinjalle (y=200). Tämän linjan kohdalla piirrettiin molempia kuoppia yhdistävä profiilikartta, jonka pohjoisosan itäreuna käännettiin puhtaaksi piirrettäessä peltikuvaksi, jolloin koko profiili näkyy kuin idästä katsottuna. Kuoppien ympäristön maanpinta vaaittiin 5/6 x 12 metrin suuruiselta alueelta (ks. vaaituskartta). Korkeuspiste siirrettiin lähimmästä korkeuspisteestä (170.5 m mpy N60), joka sijaitsee tonttien ja kylän rajalinjalla, tien keskikohdalla. Kaivausvälineinä käytettiin turpeenpoistossa lapioita. Kun hiekassa alkoi näkyä väriläikkiä ja muita rakenteita käytettiin kaivamisessa enimmäkseen kaivauslastoja. Koeojien tasot dokumentoitiin piirtämällä ja valokuvaamalla ainoastaan silloin kun niissä näkyi kuoppien rakenteeseen ja käyttöön viittaavia ilmiöitä. Ainoat löydöt, palaneet luut, otettiin talteen noin 10 cm:n kerrostarkkuudella. Valokuvaamista ja maavärien havainnoimista haistasi aurinkoisella säällä puiden ja koeojien reunojen varjot. Kaivausten päättyessä ei koeojia peitetty, koska alue käytettiin heti soranottoon.

KAIVAUSHAVAINNOT

Tutkimusten tarkoituksena oli selvittää kahden kuoppajäännöksen rakenne. Ennen kenttätöitä oletettiin kuoppien rakenteen olevan samanlainen kuin muissa aikaisemmin tutkituissa pyyntikuopissa.

ETELÄINEN KOEOJA 503–506.1/200–201

Eteläisen kuopan keskellä, maanpinnalla, aivan turpeen alapuolella oli ohut hiilikerros, joka arvioitiin melko tuoreeksi ilmiöksi. Tätä hiiltä ei otettu talteen radiohiiliajoitusta varten. Sen sijaan kuopan itäreunan vierestä (504.80/200.90 z: 171.07) löytyneet palaneet luu ajoitettiin. Kyseessä voi olla nuotiosta tai metsäpalosta jäänyttä hiiltä. Sen alapuolella oli nokimurujen sekaista vaaleanharmaata hiekkaa, jonka väri johtui joko humushappojen aiheuttamasta huuhtoutumisesta tai tulenpidon yhteydessä olleesta kuumuudesta, ehkä myös näiden molempien ilmiöiden yhteisvaikutuksesta. Tätä harmaata kerrosta varovasti lapiolla kaivettaessa tuli noin 30 cm:n syvyydestä (katso tasokartta 8.5) vaakasuora hiiltyneiden riukujen muodostama yksikerroksinen ritilämäinen rakenne. Se oli päässyt hieman tuhoutumaan lapiointaessa. Ritilän riu'ut olivat 2–3 cm:n paksuisia ja niiden väli vaihteli 0–3 cm. Ritilässä oli ollut 4–7 riukua ja ne näkyivät kohtisuorassa koeojan profiilia varten. Ritilä oli niin säännömukainen, että se vaikutti selvästi ihmisen tekemältä rakennelmalta. Tämän alapuolella on tummanruskeaa, ruosteen värjäämää hiekkaa. Noin 10 cm alempana olleesta kerroksesta (tasokartta 12 ja 12/8.5) ritilän pohjoispuolelta, erottui kuoppajäännöksen reunassa pitkä, lähes yhtenäinen ja ohut nokijuova. Tämä voisi viitata johonkin kuopan pohjaosan seinämäiseen rakenteeseen (katso profiilikartta). Kuopan keskeltä, noin 80 cm:n syvyydessä (tasossa 13.5) oli toinen hiiltyneiden puiden muodostama pyöreähkö alue, jonka keskellä oli oranssinruskeaksi palanutta hiekkaa. Tämä oli kuopan keskikohdan alin rakenne. Profiilin perusteella kuopan rakenne ja muoto hahmottuu melko selkeästi. Kuopan turpeen alapuolella olevat maavärit muodostivat suppilomaisen rakenteen, joka syvemmillä muuttui katkaistun kartion muotoiseksi. Kuopan pohja oli siis lähes tasainen. Eteläisen kuopan alaosan pohjoisreuna näyttää yhdistyvän pohjoiseen kuoppaan (katso profiilikartta 503.5–509/200). Ylhäältä katsottuna eteläinen kuoppa oli tynnyrinmuotoinen eli pitemmät sivut ulospäin kaarevia ja päädyt lähes suorina (katso tasokartta 7.5).

POHJOINEN KOEOJA 506.5-509.55/199-200

Pohjoisen koeojan tasossa 3.5 erottuu ruutujen 507–508 rajalla lounais-koillis-suuntainen noin metrin pituinen hiilijuova. Sen ympärillä on ruosteläikkiä, muttei harmaaksi palanutta hiekkaa. Tasossa 3.7 hiilijuova muodosti toisesta päästään koukkumaisen ja toisessa kolmiomaisen lenkkikuvion. Koeojan kaakkoisnurkassa erottui selkeä ruskean hiekan muodostama kaareva alue, jota reunusti vaaleanharmaa hiekkajuova. Syvemmissä tasoissa (tasot 3.7 ja 4.5) tämä kaarevareunainen ruskean hiekan muodostama alue hieman pieneni, kunnes tasossa 9 se muuttui laajemmaksi ja ruskean hiekan seassa alkoi olla runsaasti hiilenmuruja. Reunalla ollut harmaa hiekkajuova muuttui kapeaksi nokijuovaksi. Tämä nokijuova oli kaareva aina tasoon 12 asti, jossa se muuttui kulmikkaaksi, lähes suorakulmaiseksi. Tasossa 12 juovan molemmat ulkoreunat erottuivat vaaleammasta keskustasta ja tasossa 12.2 juova muodostui kokonaan hiiltyneestä puusta ja juova oli jäännös jostakin hiiltyneestä puuastian tai laatikon nurkasta. Tasossa 12.5 hiiltyneen puurakenteen nurkasta lähti kaksi nokijuovaa rakenteen keskikohdan suuntaan. Suorakulmaisen hiiltyneen rakenteen korkeus oli 5–20 cm. Rakenteen sisäpuolella oli punertavaa hiekkaa ja hiilenmuruja, joten ne viittaavat johonkin uunimaiseen rakennelmaan tai ainakin tulenpitoon. Rakenteen pohja oli kaivettu ja asennettu puhtaaseen pohjahiekkaan, joka oli tukenut rakennetta. Soikean, ruskean hiekan muodostaman alueen ympärillä vaikuttaisi olleen jonkinlainen kaareva, ehkä maljamainen puinen lattiarakennelma (katso profiilikartat). Tämä erottuu koeojan käännytyssä profiilikartassa ohuena hiilijuovana. Rakenteen alaosa on ollut sitä vastoin muodoltaan suorakulmainen ja laatikkomainen.

Särkän pohjoiskärkeen hiekanotolta toistaiseksi jätetty kuoppajäännös oli rakenteeltaan samanlainen kuin koeojin tutkitut.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Kuoppien käyttötarkoituksen selvittäminen on hankalaa ja voi vain arvailla mihin niitä olisi voitu käyttää. Arkeologisissa tutkimuksissa on esitelty pyyntikuoppien yhteydessä esiintyvien hyvinkin paksujen hiilikerroksien kuuluvan kuopan rakenteeseen. En pidä tällaisia kuoppia pyyntikuoppina, vaan miilukuoppina tai pieninä tervahautoina. Esimerkiksi Laukaa Hartikan kivikautisella asuinpaikalla olevat kuopat osoittautuivat tällaisiksi. Tätä tuki myös yhdestä kuopasta otettu C14-ajoitus, joka ajoitti kuopan historialliseen aikaan.

Huuhilonsuo N:n eteläisen kuopan yläosasta löytyneet palaneet luut ajoittuvat mesoliittiseen kivikauteen (Hela-969 7215±70 BP), eteläisen kuoppien keskellä ja pohjoisen kuopan pohjalla olleet hiiltyneet puurakenteet ajoittuvat puolestaan esiroomalaiseen rautakauteen (Hela-980 2260±55 BP ja Hela-981 2325±45 BP). Mitään muita kivikauteen tai varhaiseen rautakauteen viittaavia löytöjä ei tullut.

Jäänteiden ja niistä tehtyjen havaintojen perusteella ei välttämättä selviä millainen kuoppa on ollut sitä käytettäessä. Ei voida sanoa, millaiseen tilaan kuoppa on jäänyt käytön jälkeen, onko kuoppa peitetty tai kaivettu uudelleen auki tai onko sitä käytetty useampaan kertaan. Kuoppia on voitu käyttää myös aikaisemmin johonkin muuhun tarkoitukseen. Tällaisten kuoppajäännösten tutkimiseksi tulisi kohde kaivaa laajemmin ja vähintään kahtena vastakkaisena sektorina.

Mitään varmoja johtopäätöksiä rakenteen käyttötarkoituksesta ei siis voi tehdä. Pyyntikuopiksi niitä ei voi määrittää liian monimutkaisten puurakennejäännösten perusteella. Vastaavia rakenteita on tutkittu Pudasjärven Varisnokalla vuonna 1987 (C14-ajoitus 1950±110 BP) ja Taivalkosken Tervaniemessä vuonna 1993 (Hel-3670±80 BP). Kummassakaan kohteessa hiiltyneen puurakenteen käyttötarkoitusta ei saatu selville.

Simo Vanhatalo, HuK

Helsinki 26.1.2007

- Kuva 1 / F. 132675 Yleiskuva hiekkakasojen takana sijaitsevasta tutkimusalueesta ja hiekkasärkkää ympäröivästä peltoalueesta, kuvattu kaakosta.
- Kuva 2 / F. 132676 Pohjoisen koeojan nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 3.5, kuvattu etelälounaasta.
- Kuva 3 / F. 132677 Eteläisen koeojan nokimaajälkiä, taso 4.5, kuvattu etelälounaasta.
- Kuva 4 / F. 132678 Pohjoisen koeojan nokimaajälki, taso 9, kuvattu länsiluoteesta.
- Kuva 5 / F. 132679 Eteläisen koeojan nokimaajälkiä, taso 6.5, kuvattu etelälounaasta.
- Kuva 6 / F. 132680 Pohjoisen koeojan nokimaajälkiä profiilissa, taso 9.5, kuvattu länsiluoteesta.
- Kuva 7 / F. 132681 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaajälkiä, taso 6.5, kuvattu itäkaakosta.
- Kuva 8 / F. 132682 Pohjoisen koeojan nokimaajälkiä, taso 9.5, kuvattu länsiluoteesta.
- Kuva 9 / F. 132683 Eteläisen koeojan hiiltynyttä puuta vasemmalla tasossa 8.5, oikea puoli tasossa 12, kuvattu itäkaakosta.
- Kuva 10 / F 132684 Pohjoisen koeojan nokimaata ja hiiltynyttä puuta, taso 12 , kuvattu länsiluoteesta.
- Kuva 11 / F 132685 Pohjoisen koeojan profiilia nokimaa pohjaan kaivettuna, kuvattu länsiluoteesta.
- Kuva 12 / F 132686 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaata tasossa 13.5, kuvattu itäkaakosta.

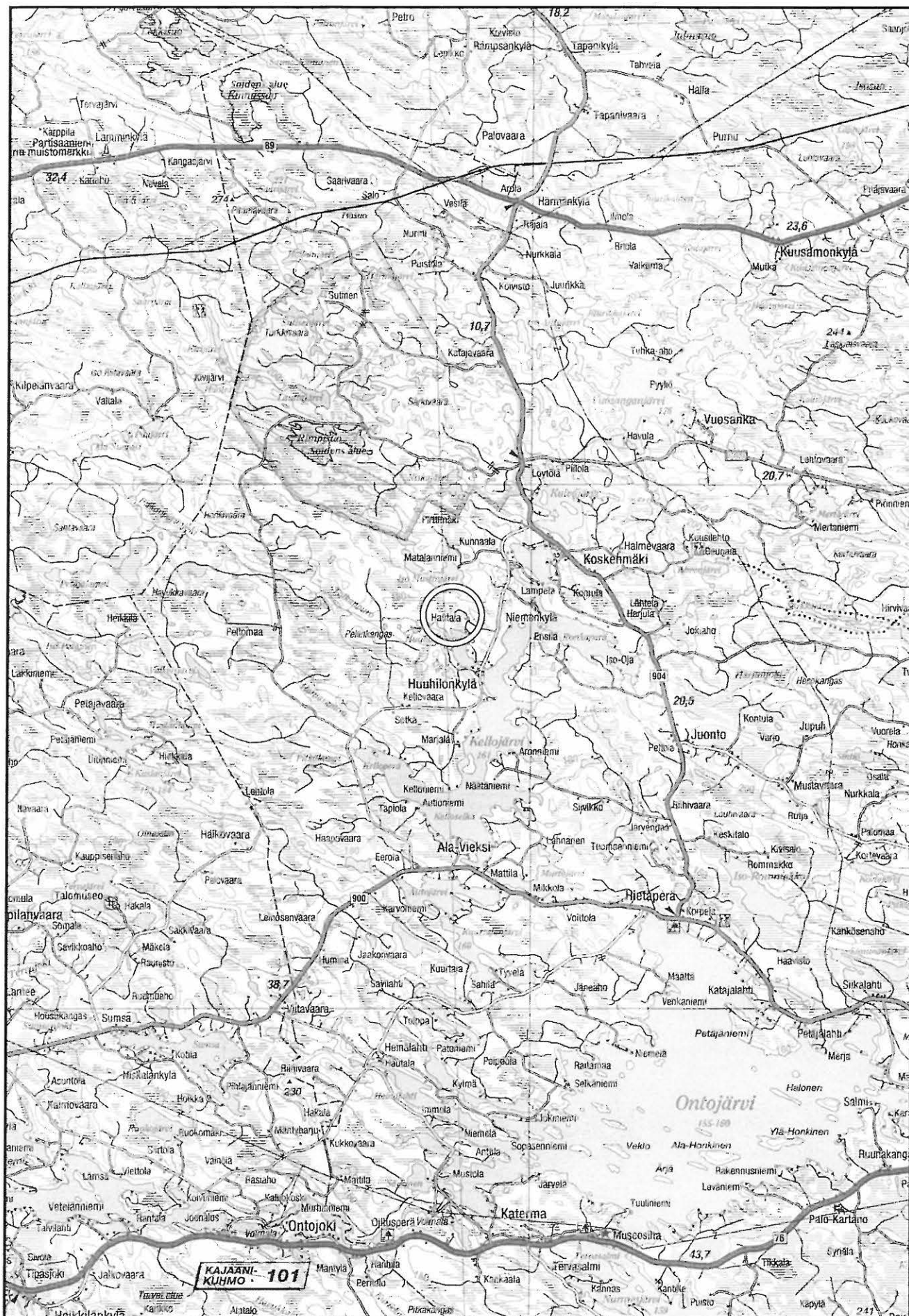
DIAKUVALUETTELO

KUHMO Huuhilonsuo N
kuvaaja: Simo Vanhatalo 2004
filmikoko: 24 x 36

- D. 54032 Yleiskuva hiekkakasojen takana sijaitsevasta tutkimusalueesta, ja hiekkasärkkää ympäröivästä pelto-alueesta, kuvattu kaakosta.
- D. 54033 Hiekanotossa hävinnyttä särkän pohjoisosaa, kuvattu etelästä.
- D. 54034 Tutkimusalue ennen kaivamista, kuvattu lounaasta.
- D. 54035 Tutkimusalueen eteläosa ennen kaivamista, kuvattu kaakosta.
- D. 54036 Tutkimusalueen pohjoisosa ennen kaivamista, kuvattu itäkaakosta.
- D. 54037 Eteläisen koeojan nokimaajälkiä, taso 3.5, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54038 Eteläisen koeojan nokimaajälkiä, taso 4.5, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54039 Eteläisen koeojan nokimaajälkiä, taso 6.5, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54040 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaajälkiä, taso 6.5, kuvattu itäkaakosta.
- D. 54041 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaajälkiä, taso 6.5, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54042 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaajälkiä, taso 6.5, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- D. 54043 Eteläisen koeojan nokimaajälkiä, edessä taso 6.5 ja takana tason 12 hiilijuovia, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54044 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaajälkiä, edessä taso 6.5 ja takana tason 12 hiilijuovia, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- D. 54045 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaajälkiä, edessä taso 12 ja takana taso 6.5, kuvattu koillisesta.
- D. 54046 Eteläisen koeojan nokimaata ja hiiltynyttä puuta, taso 8, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- D. 54047 Eteläisen koeojan hiiltynyttä puuta edessä tasossa 8.5, takana taso 12, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54048 Eteläisen koeojan profiilia ja hiiltynyttä puuta edessä tasossa 8.5, takana taso 12, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54049 Eteläisen koeojan profiilia ja hiiltynyttä puuta vasemmalla tasossa 8.5, oikealla taso 12, kuvattu itäkaakosta.
- D. 54050 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaata tasossa 13.5, kuvattu itäkaakosta.
- D. 54051 Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaata tasossa 13.5, kuvattu itäkaakosta.
- D. 54052 Pohjoisen koeojan nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 3.5, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54053 Pohjoisen koeojan nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 9, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- D. 54054 Pohjoisen koeojan profiilia ja nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 9, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54055 Pohjoisen koeojan profiilia ja nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 9.5, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54056 Pohjoisen koeojan nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 10, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54057 Pohjoisen koeojan profiilia ja nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 10, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54058 Pohjoisen koeojan nokimaa- ja ruostejälkiä, taso 12, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54059 Pohjoisen koeojan profiilia, nokimaajälkiä ja hiiltynyttä puuta, taustalla taso 12 ja edessä taso 10.5, kuvattu länsiluoteesta.

- D. 54060 Pohjoisen koeojan nokimaajälkiä ja hiiltynyttä puuta, taso 12, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54061 Pohjoisen koeojan profiilia pohjaan kaivettuna, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54062 Pohjoisen koeojan profiilia pohjaan kaivettuna, kuvattu länsiluoteesta.
- D. 54063 Simo Voutilaisen kaivama eteläisen koeojan taso 8, kuvattu etelälounaasta.
- D. 54064 Maria Tyynelä piirtää pohjoisen koeojan profiilia, kuvattu länsiluoteesta.

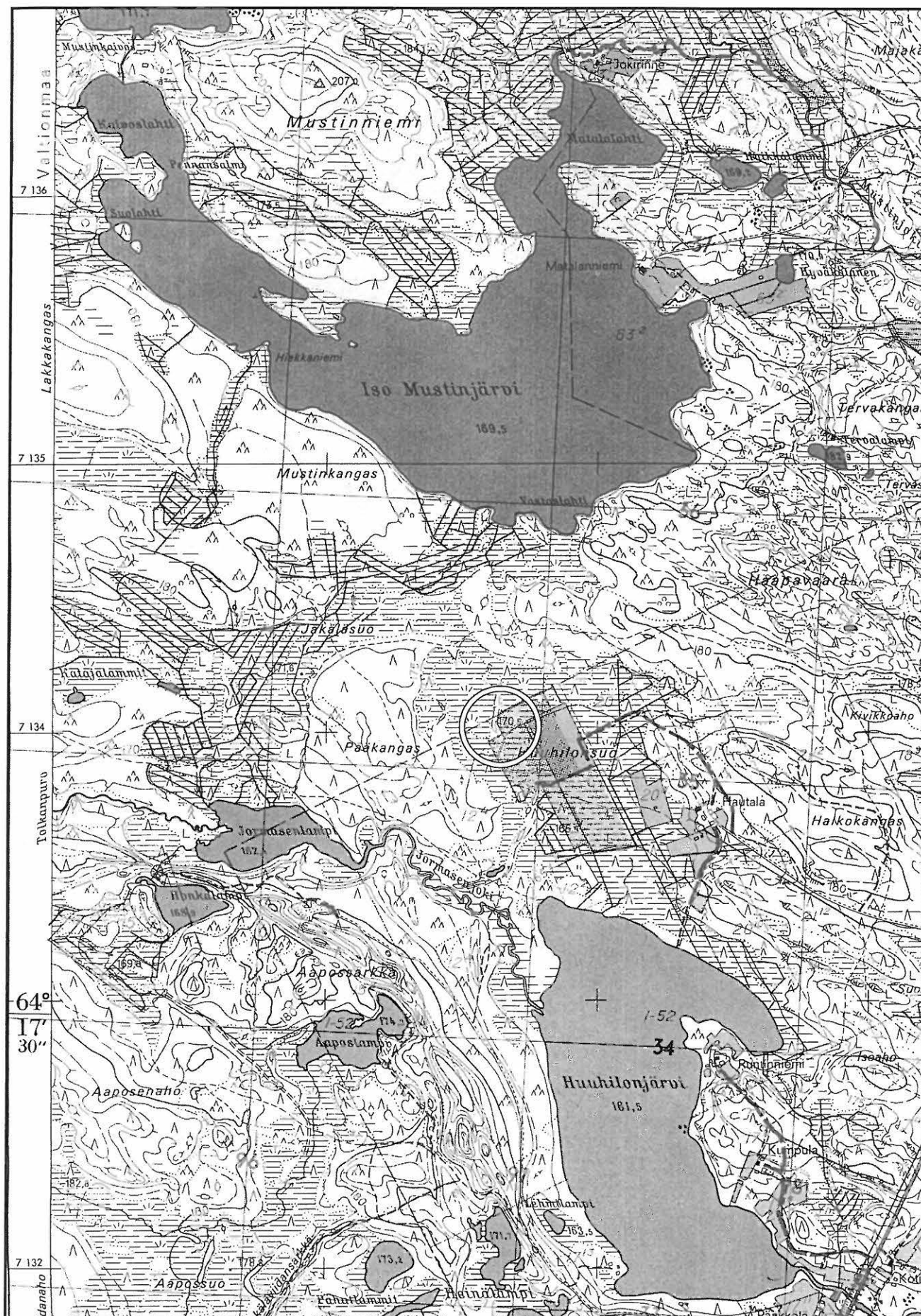

KUHMO Huuhilonsuo N

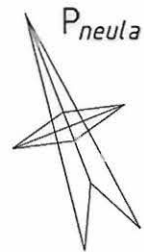
Simo Vanhatalo 2004

PK 441210 Huuhilonkylä, painettu 1974+1999

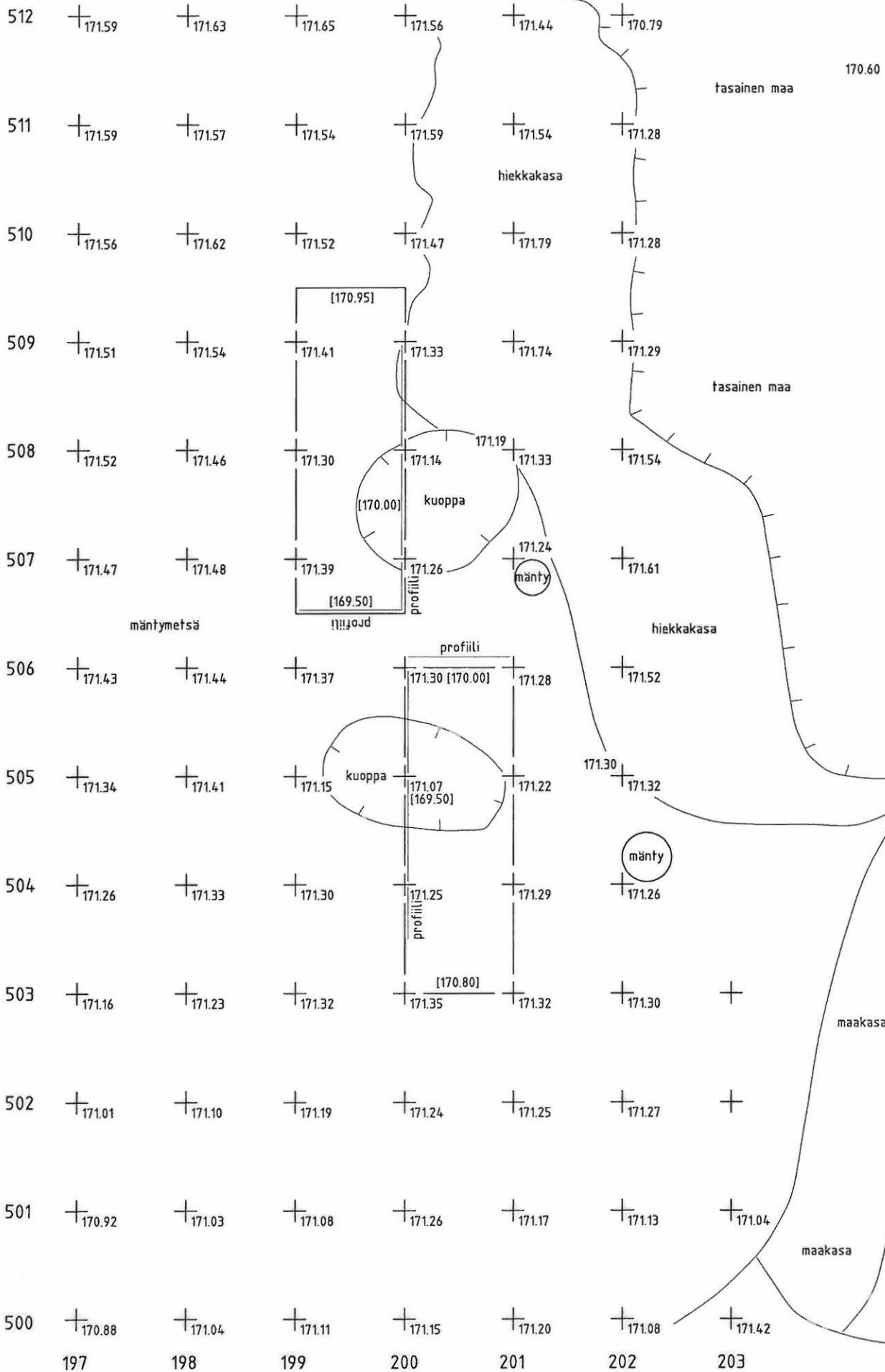
P: 7135130, I: 3596829, Z: 170.0-171.50, (X: 7133987, Y: 4451622, Z: 170.0-171.50)

KUHMO Huuhilonsuo N Simo Vanhatalo 2004 vaaituskartta mk 1:50

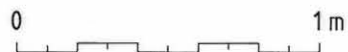
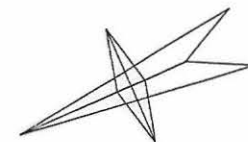
171.65 [170.00] pinta- ja pohjaluku

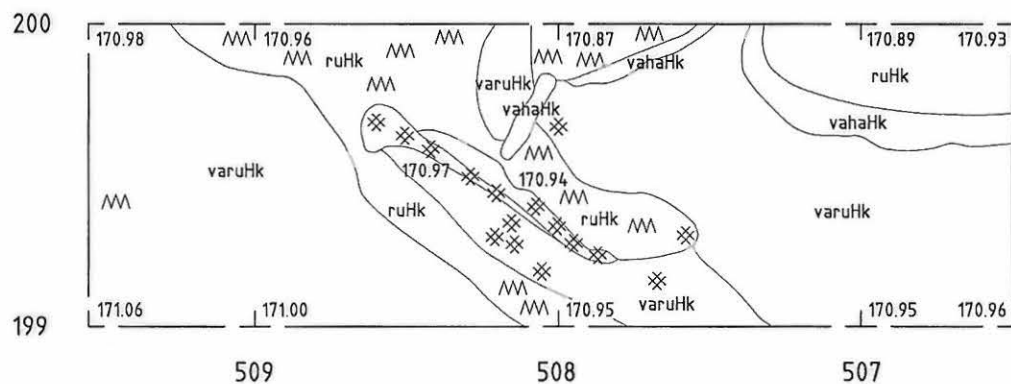
KUHMO Huuhilonsuo N
Simo Vanhatalo 2004
taso 3.5 ja 3.5
mk 1:25
piirt. Maria Tyynelä

- ruHk ruskea hiekka
- turuHk tummanruskea hiekka
- varuHk vaaleanruskea hiekka
- vahaHk vaaleanharmaa hiekka
- vakeHk vaaleankellertävä hiekka

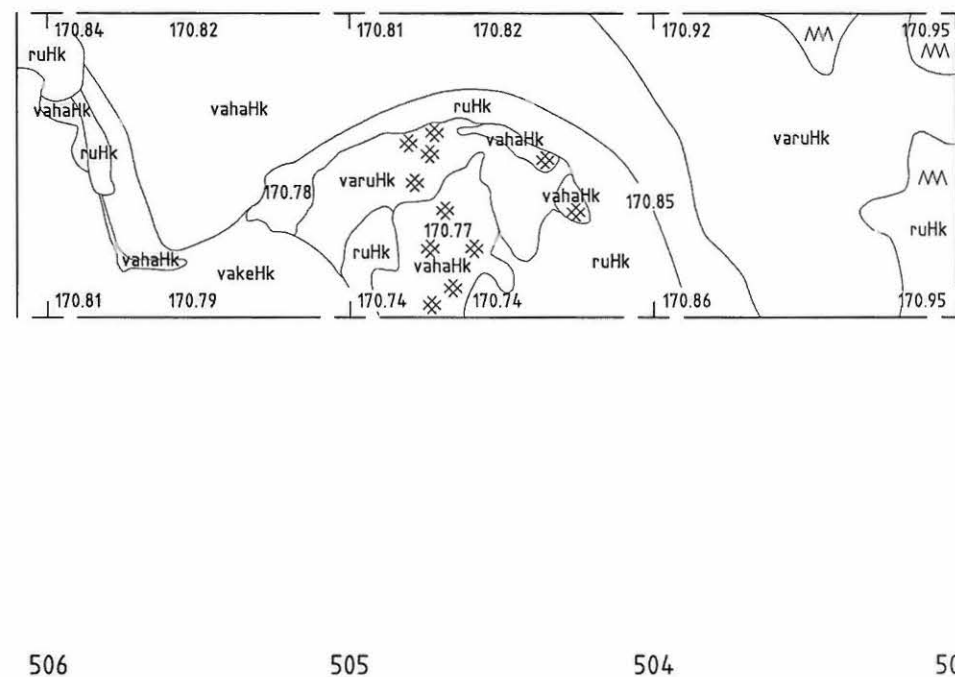
- tuhaHk tummanharmaa hiekka
- ⊗ hiili ja noki
- ∩ ruoste
- 96.03 korkeusluku

taso 3.5

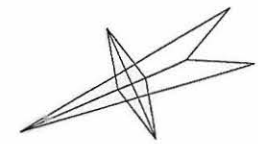
taso 3.5

SVa2004

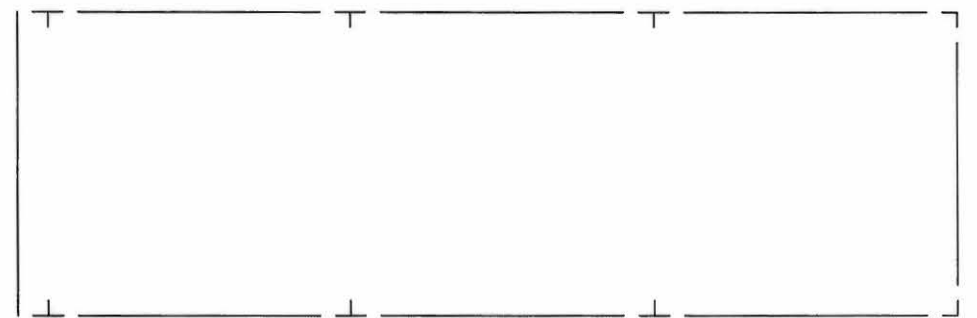
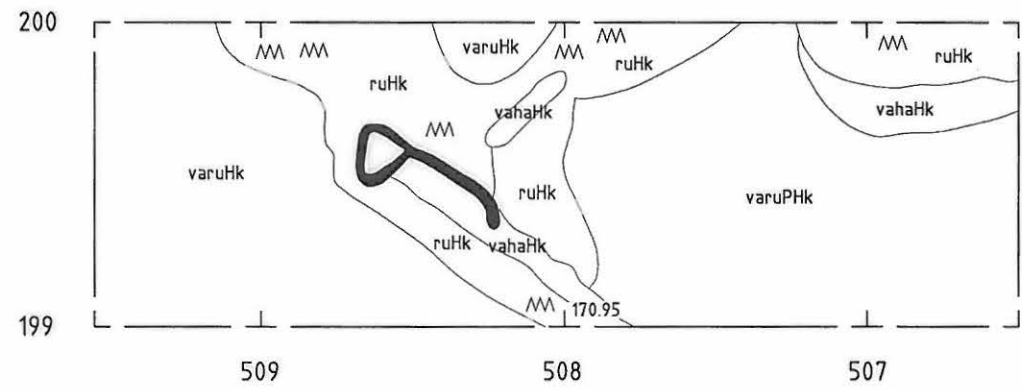
KUHMO Huuhilonsuo N
 Simo Vanhatalo 2004
 taso 3.7
 mk 1:25
 piirt. Maria Tyynelä

ruHk	ruskea hiekka	vakeHk	vaaleankellertävä hiekka
varuHk	vaaleanruskea hiekka		hiili ja noki
varuPHk	vaaleanruskea pohjahiekka	^^	ruoste
vahaHk	vaaleanharmaa hiekka	96.03	korkeusluku

201

taso 3.7

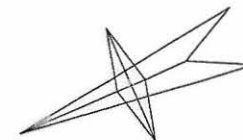

SVa2004

KUHMO Huuhilonsuo N
Simo Vanhatalo 2004
taso 4.5 ja 4.5
mk 1:25
piirt. Maria Tyynelä

ruHk	ruskea hiekka
turuHk	tummanruskea hiekka
varuHk	vaaleanruskea hiekka
vahaHk	vaaleanharmaa hiekka
vakeHk	vaaleankellertävä hiekka

tuhaHk	tummanharmaa hiekka
※	hiili ja noki
∩	ruoste
96.03	korkeusluku

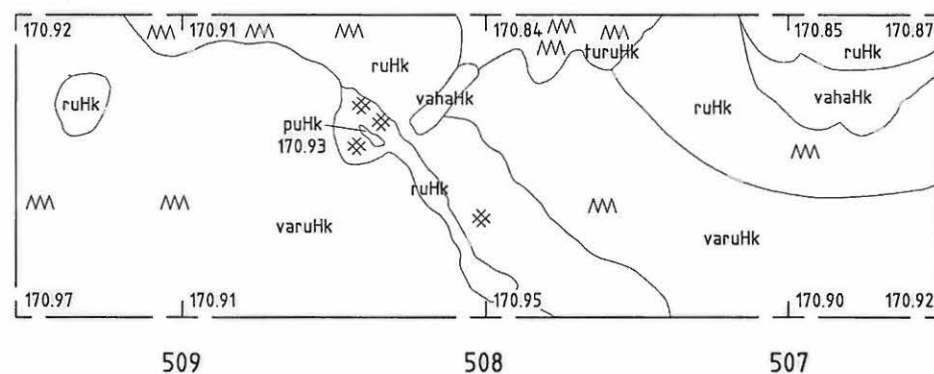

201

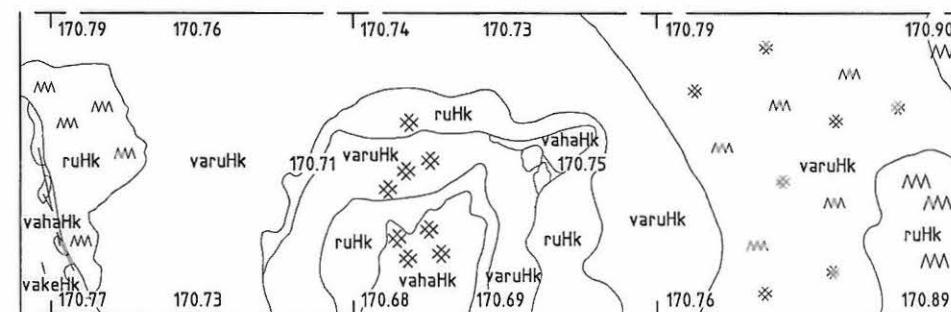
taso 4.5

200

199

taso 4.5

506

505

504

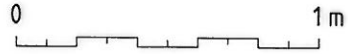
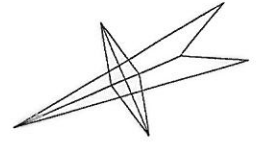
503

SVa2004

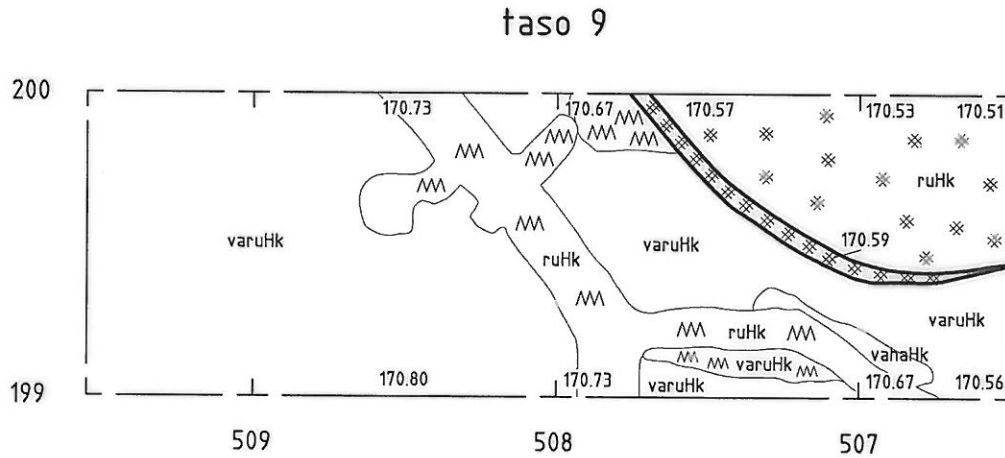
KUHMO Huuhilonsuo N
 Simo Vanhatalo 2004
 taso 9 ja 5.5
 mk 1:25
 piirt. Maria Tyynelä

- ruHk ruskea hiekka
- varuHk vaaleanruskea hiekka
- vahaHk vaaleanharmaa hiekka

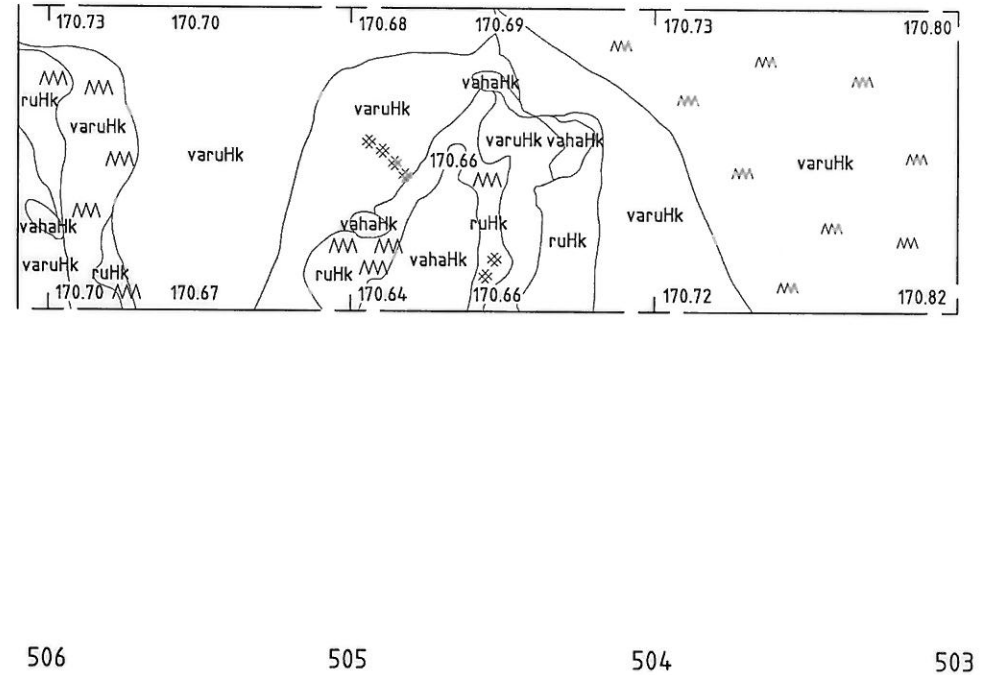
- ※ hiili ja noki
- ㄩ ruoste
- 96.03 korkeusluku

201

taso 5.5

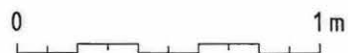
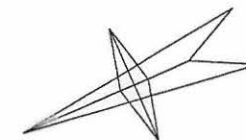
SVa2004

KUHMO Huuhilonsuo N
Simo Vanhatalo 2004
taso 9.5 ja 6.5
mk 1:25
piirt. Maria Tyynelä

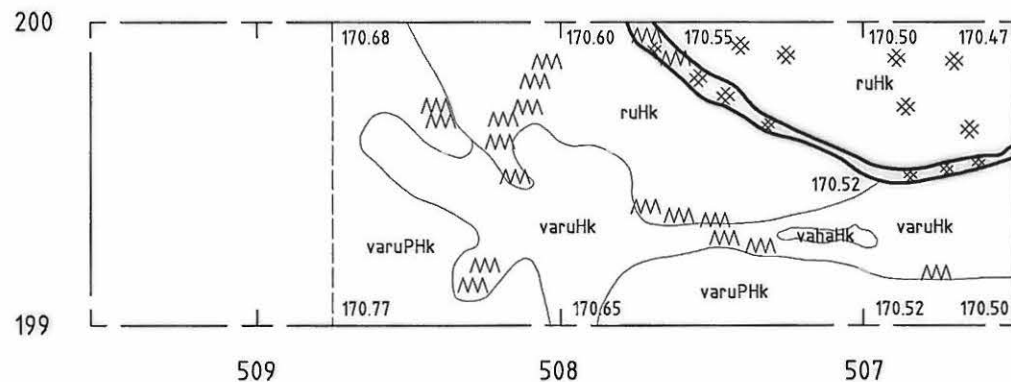
ruHk	ruskea hiekka
turuHk	tummanruskea hiekka
varuHk	vaaleanruskea hiekka
varuPHk	vaaleanruskea pohjahiekka

vahaHk	vaaleanharmaa hiekka
※	hiili ja noki
〰	ruoste
96.03	korkeusluku

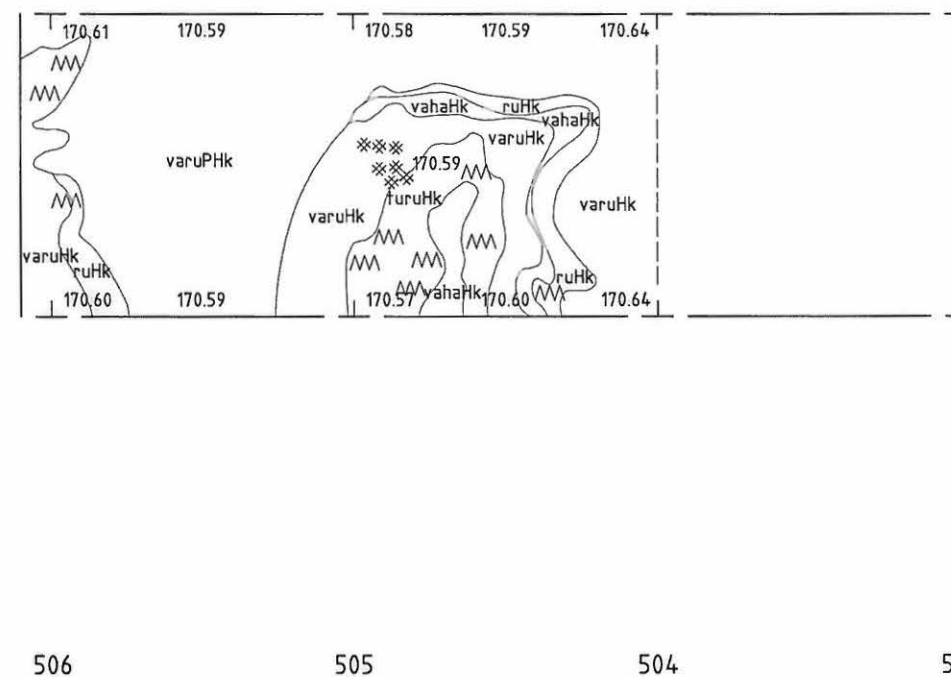

201

taso 9.5

taso 6.5

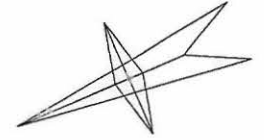

SVa2004

KUHMO Huuhilonsuo N
 Simo Vanhatalo 2004
 taso 10 ja 7.5
 mk 1:25
 piirt. Maria Tyynelä

- ruHk ruskea hiekka
- turuHk tummanruskea hiekka
- varuHk vaaleanruskea hiekka
- varuPHk vaaleanruskea pohjahiekka
- vahaHk vaaleanharmaa hiekka

- puHk punertava palanut hiekka
- ※ hiili ja noki
- 〰 ruoste
- 96.03 korkeusluku

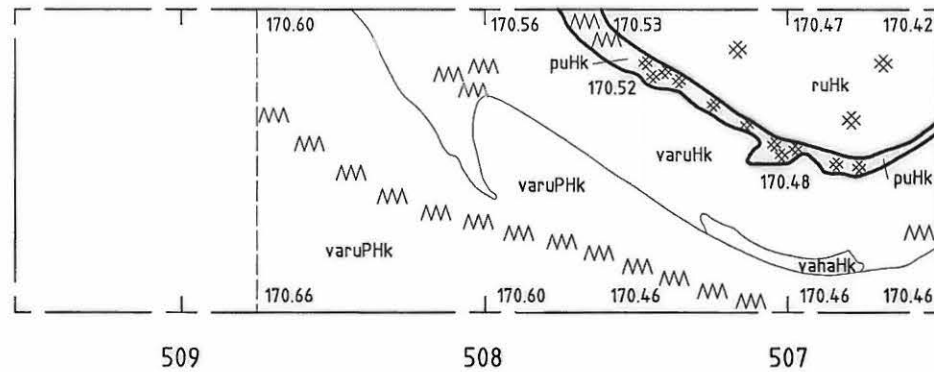

201

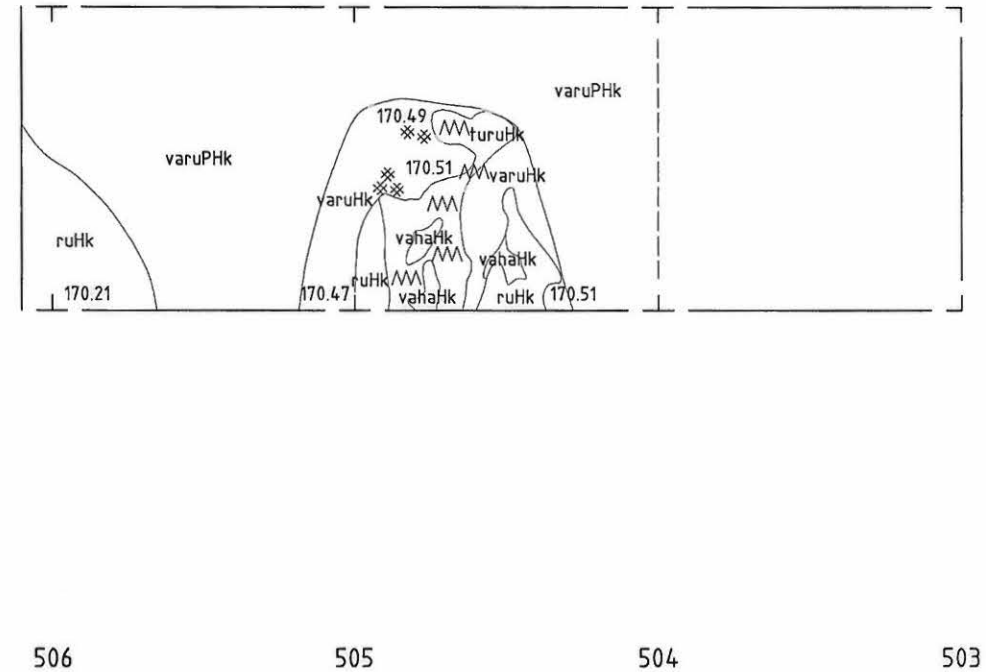
200

199

taso 10

taso 7.5

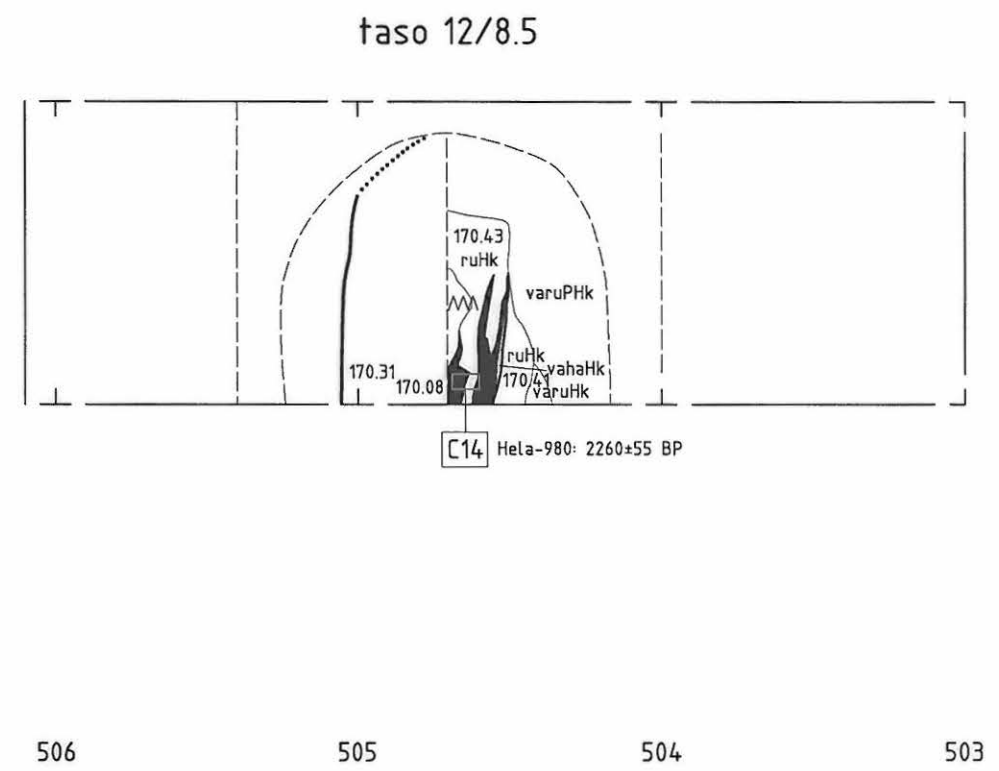
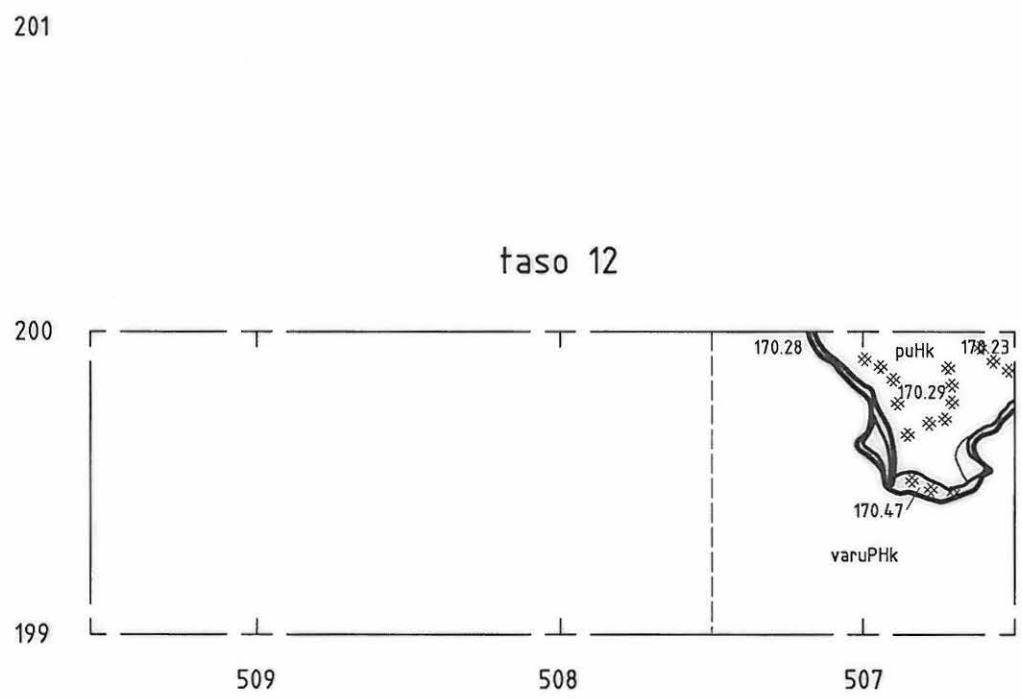
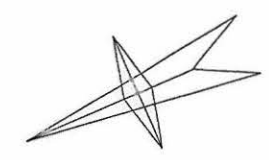

SVa2004

KUHMO Huuhilonsuo N
 Simo Vanhatalo 2004
 taso 12 ja 12/8.5
 mk 1:25
 piirt. Maria Tyynelä

- ruHk ruskea hiekka
- puruHk punaruskea hiekka
- varuHk vaaleanruskea hiekka
- varuPHk vaaleanruskea pohjahiekka

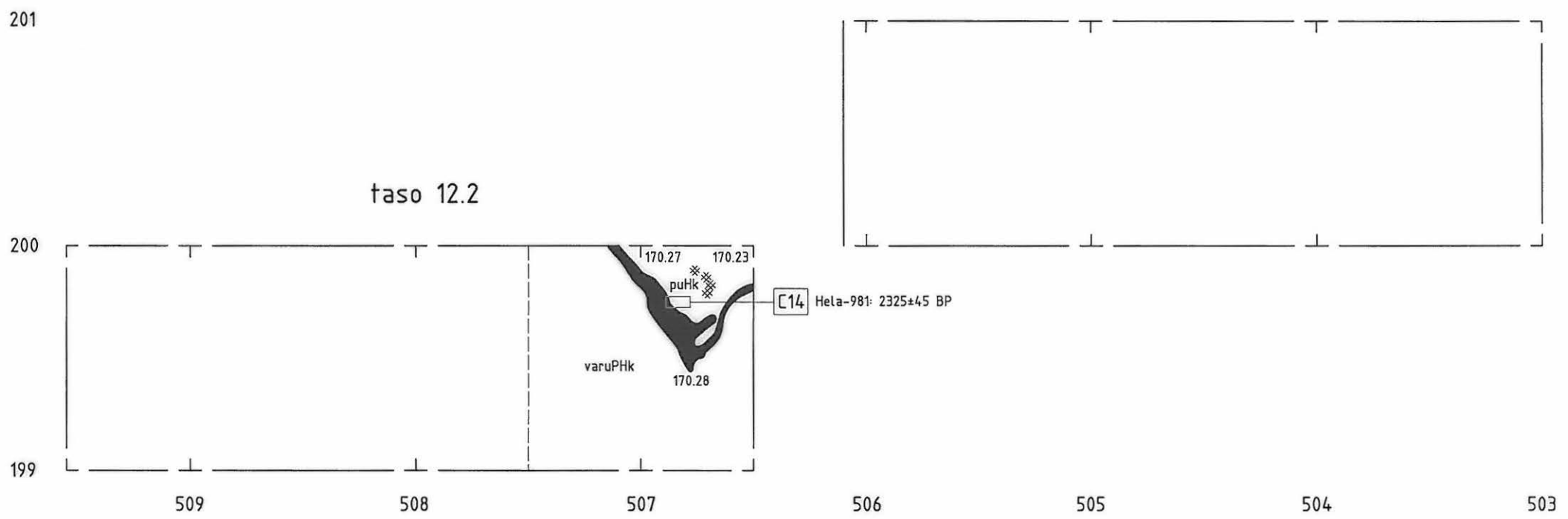
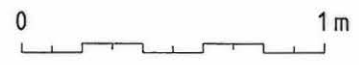
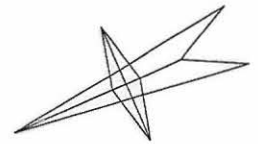
- vahaHk vaaleanharmaa hiekka
- *— hiili ja noki
- ∩ ruoste
- 96.03 korkeusluku

SVa2004

KUHMO Huuhilonsuo N
 Simo Vanhatalo 2004
 taso 12.2
 mk 1:25
 piirt. Maria Tyynelä

- puHk punertava hiekka
- varuPHK vaaleanruskea pohjahiekka
- ☞※ hiili ja noki
- 96.03 korkeusluku

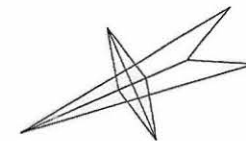

SVa2004

KUHMO Huuhilonsuo N
Simo Vanhatalo 2004
taso 12.5 ja 13.5
mk 1:25
piirt. Maria Tyynelä

ruHk	ruskea hiekka
puHk	punertava palanut hiekka
orruHk	oranssinruskea palanut hiekka
vahaHk	vaaleanharmaa hiekka
varuPHk	vaaleanruskea pohjahiekka

	hiiltynyt puu
	hiili ja noki
	ruoste
	korkeusluku

0 1 m

201

taso 12.5

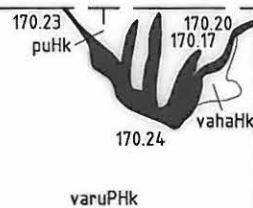
200

199

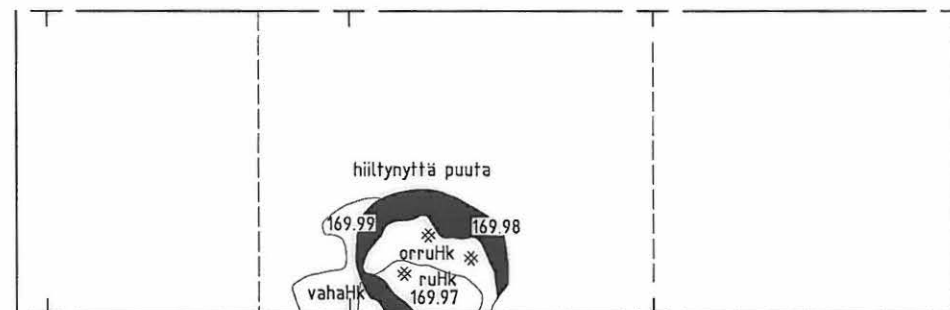
509

508

507

taso 13.5

506

505

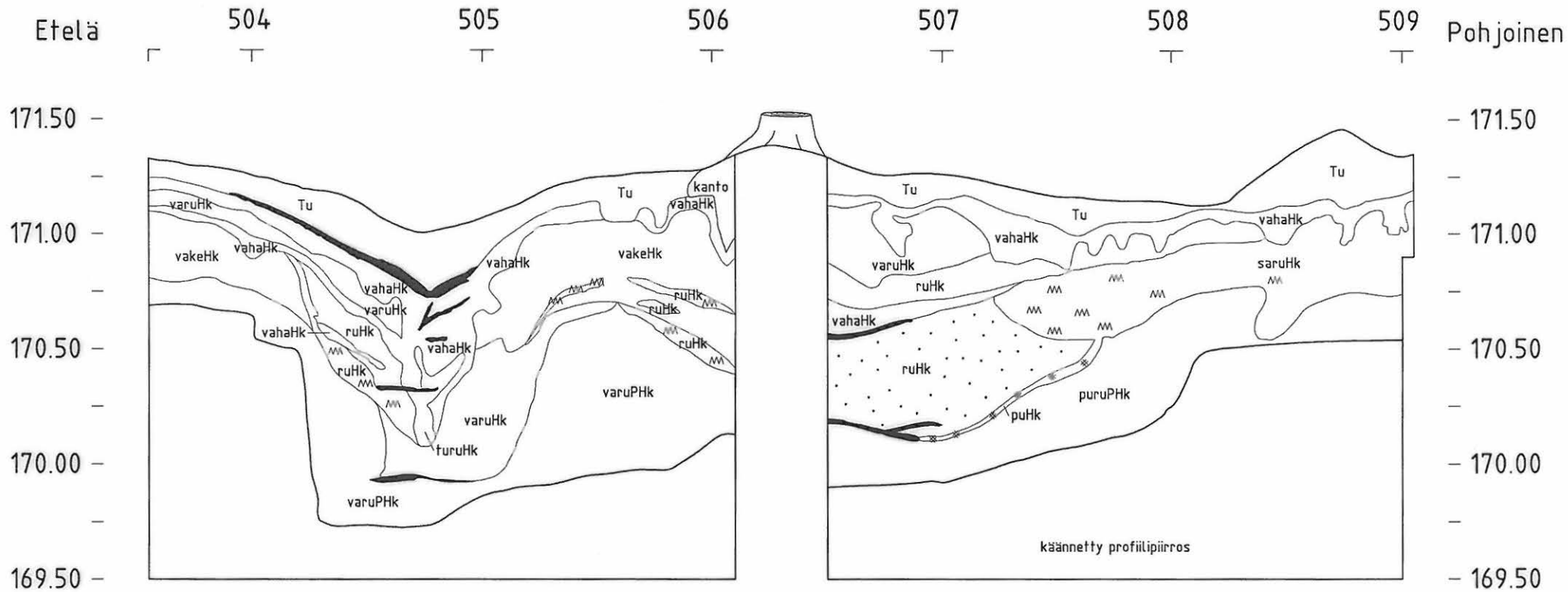
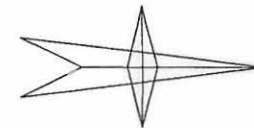
504

503

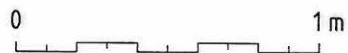
SVa2004

KUHMO Huuhilonsuo N
 Simo Vanhatalo 2004
 Profiili 503.5-509/200 idästä
 mk 1:25
 piirt. Maria Tyynelä

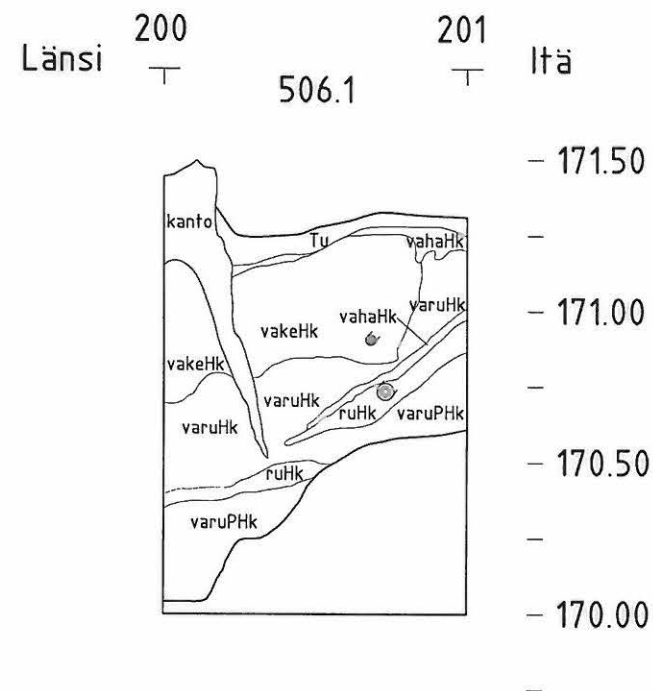
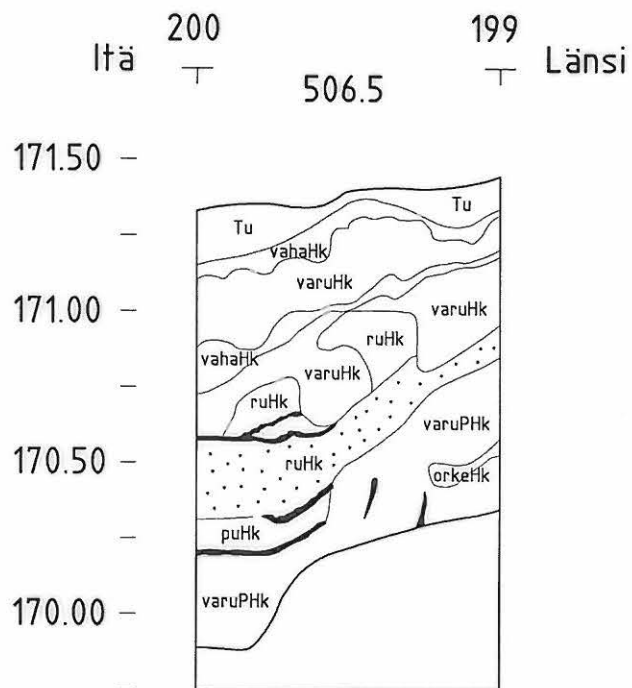
Tu turve	saruHk saostunut ruskea hiekka
vahaHk vaaleanharmaa hiekka	puruPHk punaruskea pohjahiekka
puHk punertava hiekka	varuPHk vaaleanruskea pohjahiekka
ruHk ruskea hiekka	vahaHk vaaleanharmaa hiekka
turuHk tummanruskea hiekka	hiili ja noki
varuHk vaaleanruskea hiekka	ruoste
vakeHk vaaleankellertävä hiekka	

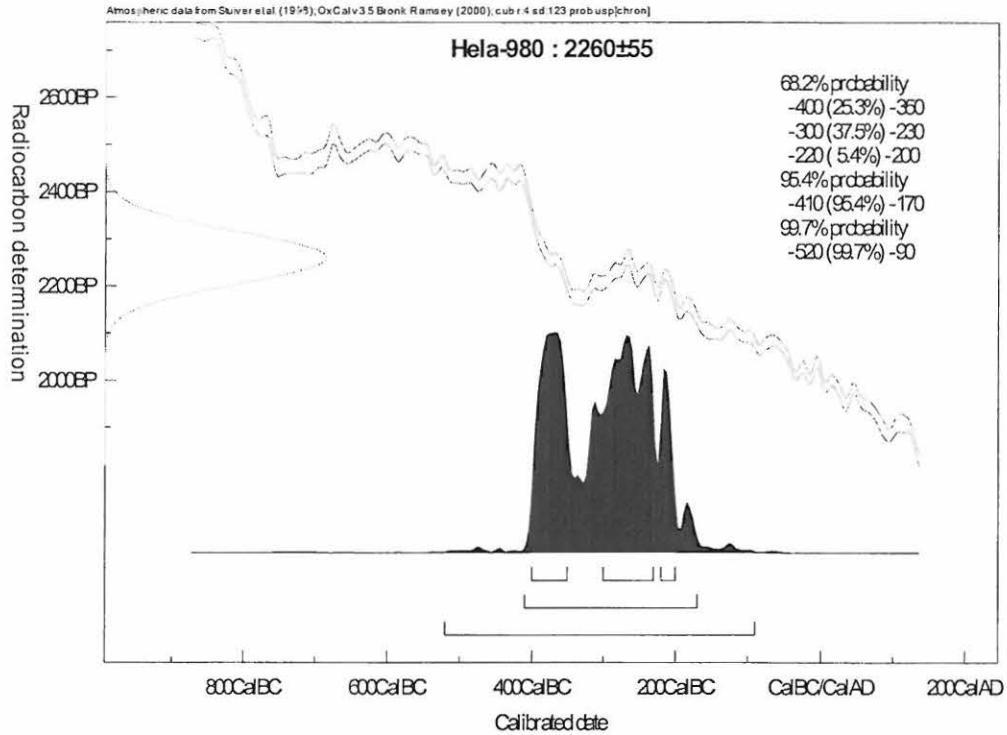
KUHMO Huuhilonsuo N
 Simo Vanhatalo 2004
 Profiili 506.5/200-199 pohjoisesta
 Profiili 506.1/200-201 etelästä
 mk 1:25
 piirt. Maria Tyynelä

Tu	turve	varuPHk	vaaleanruskea pohjahiekka
vahaHk	vaaleanharmaa hiekka	orkeHk	oranssinkellertävä hiekka
puHk	punertava hiekka	vakeHk	vaaleankellertävä hiekka
ruHk	ruskea hiekka	— ⊗ —	hiili ja noki
varuHk	vaaleanruskea hiekka	∩∩∩	ruoste

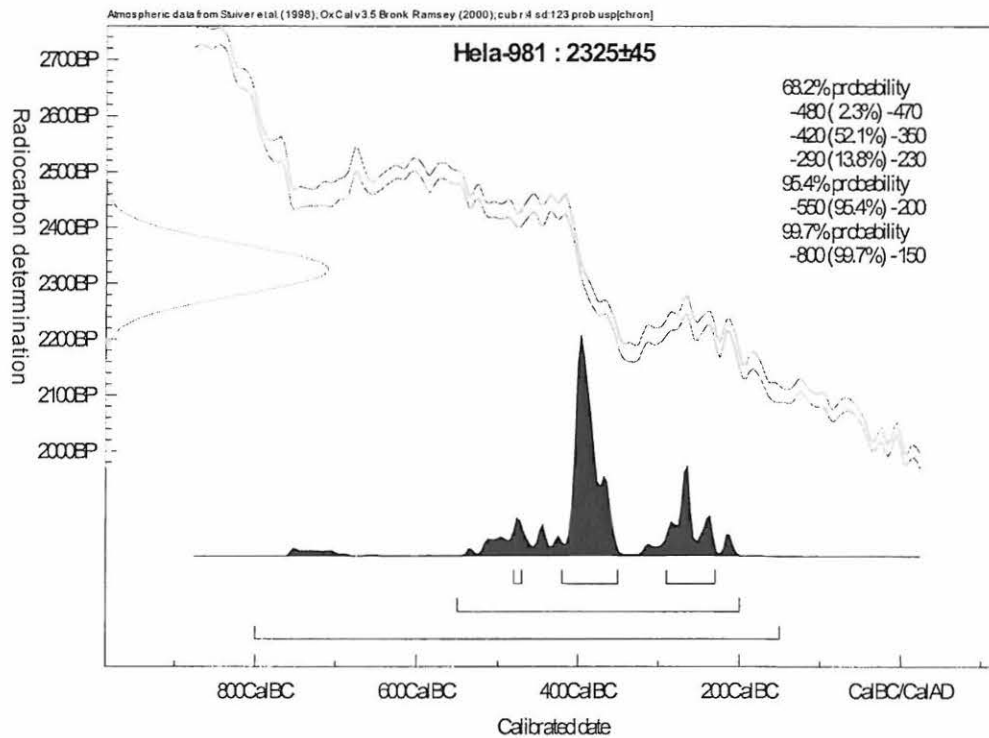

RADIOHIILIAJOITUKSET

Hela-980

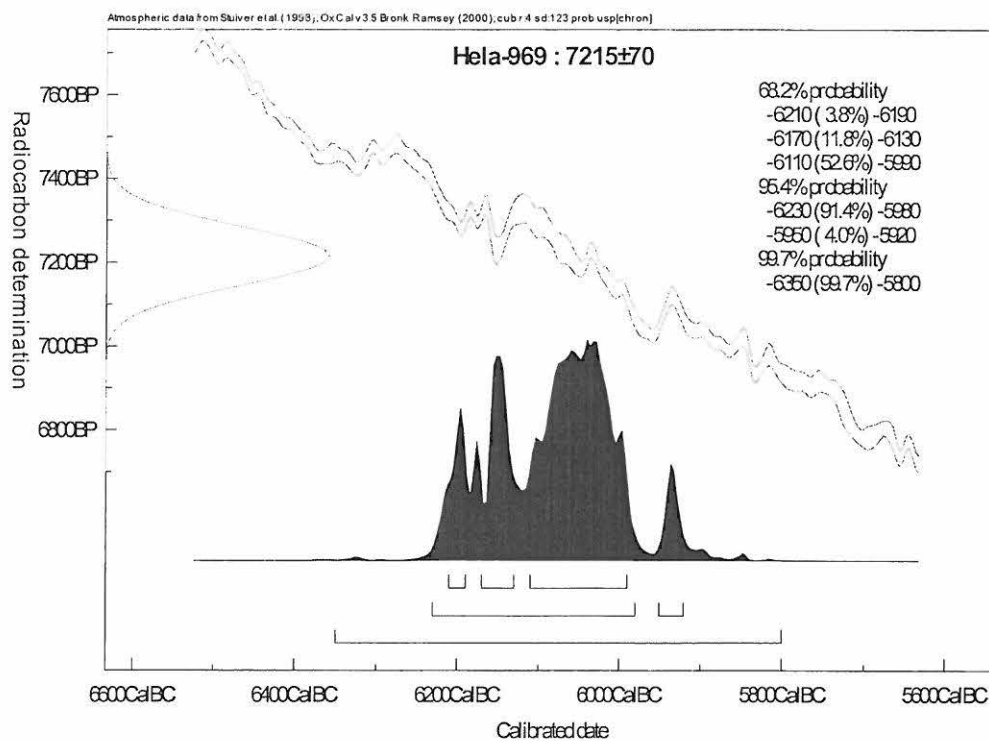
Kuhmo Huuhilonsuo N, koeoja 504.60–504.69/200.05–200.10, z: 170.38–170.44, alemmasta hiiltyneestä rakennelmasta, syvyys 102 cm.

Hela-981

Kuhmo Huuhilonsuo N, koeoja 506.80/199.75, z: 170.24, hiiltyneestä rakennelmasta, syvyys 102 cm.

Hela-969

Kuhmo Huuhilonsuo N, koeja 504.80/200.90, z: 171.07, hiiltyneen rakennelman vierestä, syvyys 15 cm.

KUVA 1 F.132675

Yleiskuva hiekkakasojen takana sijaitsevasta tutkimusalueesta, ja hiekkasärkkää ympäröivästä peltoalueesta, kuvattu kaakosta.

KUVA 2 F.132676

Pohjoisen koeajan nokimaajälkiä ja ruostejälkiä, taso 3.5, kuvattu etelälounaasta.

KUVA 3 F.132677

Eteläisen koeajan nokimaajälkiä, taso 4.5, kuvattu etelälounaasta.

KUVA 4 F.132678

Pohjoisen koeajan nokimaajälkiä, taso 9, kuvattu länsiluoteesta.

KUVA 5 F.132679
Eteläisen koeojan nokimaajälkiä,
taso 6.5, kuvattu etelälounaasta.

KUVA 6 F.132680
Pohjoisen koeojan nokimaajälkiä
profiilissa, taso 9.5, kuvattu länsi-
luoteesta.

KUVA 7 F.132681
Eteläisen koeojan profiilia ja noki-
maajälkiä, taso 6.5, kuvattu itäkaa-
kosta.

KUVA 8 F.132682
Pohjoisen koeojan nokimaajälkiä,
taso 9.5, kuvattu länsiluoteesta.

KUVA 9 F.132683

Eteläisen koeojan hiiltynyttä puuta vasemmalla tasossa 8.5, oikea puoli tasossa 12, kuvattu itäkaakosta.

KUVA 10 F.132684

Pohjoisen koeojan nokimaata ja hiiltynyttä puuta, taso 12, kuvattu länsiluoteesta.

KUVA 11 F.132685

Pohjoisen koeojan profiilia näkymä pohjaan kaivettuna, kuvattu länsiluoteesta.

KUVA 12 F.132686

Eteläisen koeojan profiilia ja nokimaata tasossa 13.5, kuvattu itäkaakosta.